
YARATICI İNSANLARI CEZBETMEK

Dr. Yılmaz ARGÜDEN¹

Ülkemizin refah düzeyini, bu topraklarda yaşayanların yaşam kalitesini artırmak için yatırımlara ihtiyaç var. Bu yatırımları finanse etmek için de yabancı sermayeyi cezbetmek gerekiyor. Bu nedenle yabancı sermaye kanununu yeniliyor, bürokrasiyi azaltmaya çalışıyoruz.

Ancak, günümüzde entelektüel sermaye, finansal sermayeden daha önemli. Lider ülkeler bilgili ve yaratıcı beyin açıklarını, bu özelliklere sahip kişileri ülkelere cezbederek kapatıyorlar.

Dolayısıyla, **sadece yabancı sermayeyi değil, aynı zamanda nitelikli beyinleri de cezbetmeyi** önemli bir hedef olarak kabul etmeliyiz.

Eylül terörist saldırısının ABD ekonomisine ve ABD'nin gelişme sürecine çok önemli bir darbe vurduğu önümüzdeki senelerde daha da iyi anlaşılacak. Üstelik bu darbenin asıl kaynağı bu terörist olayın kendisi değil, ABD yönetiminin bu olaya verdiği tepkiden kaynaklanıyor. Çünkü, ABD'nin ekonomik gücü, yenilikçilik ve yaratıcılık düzeyinin sürekli gelişmesinden geliyor. Bu konudaki en önemli girdilerden birisi de dünyanın çeşitli köşelerinde yetişen ve ABD'de yaşamak üzere cezbedilen nitelikli insanlar.

Nitekim, ABD'nin bu olaydan önceki iki yılda yabancı bilgi teknolojisi (BT) uzmanlarına verdiği çalışma ve vatandaşlık izinleri ikiye katlanmıştı. Ancak, 11 Eylül'den bu yana değil yeni insanların cezbedilmesi, eskiden ABD'ye yerleşmiş yabancı uyrukluların bile dışlanmaya başlaması uzun vadede ekonomik gelişmenin motorunu zedeleyebilecek bir gelişmedir.

Diğer yandan, Microsoft'un yaptırdığı bir çalışmaya göre bugün yüzde 8 düzeyinde olan Avrupa'daki BT işgücü açığının, beş yıl içinde yoğun eğitim çabasına rağmen yüzde 14'e ulaşması bekleniyor. Almanya'nın BT'de geri kalmamak için 1970'lerden bu yana en büyük yabancı cezbetme faaliyetine hazırlandığı belirtiliyor.

¹ Dr. Yılmaz ARGÜDEN, **kurumları geleceğe hazırlama** çalışmaları, geliştirdiği yaratıcı ve yenilikçi **yönetim stratejileri** ve **toplumsal katkılarıyla** ile tanınan **ARGE** Danışmanlık'ın Yönetim Kurulu Başkanlığını yürütmektedir. Deneyimlerini Koç Üniversitesi MBA programında **strateji dersi** vererek ve çeşitli yayınlardaki **köşe yazılarıyla** paylaşmaktadır.

Türkiye olarak bilime, araştırma ve geliştirmeye ayırdığımız kaynağın sınırlı olması, finansal sermaye kadar beyinleri de cezbetmemiz gerektiğini ortaya koyuyor.

Ülkemizin tarihi, kültürel ve insani zenginlikleri bize bu konuda rekabet avantajı getirebilir. 500 yıl önce İspanya'dan kaçan Yahudiler'e ev sahipliği yapmış olmamız, Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un alınışından sonra farklı din ve kültürlerle sahip olanlara tanıdığı haklar ve dünyada ünlenmiş misafirperverliğimiz, ülkemiz insanının farklılıklarla bir arada yaşama tecrübesine güzel örnekler oluşturuyor.

Bazı Avrupa ülkelerinde yükselen yabancı düşmanlığı göz önüne alındığında, Türkiye yabancılar için cazip bir yaşam merkezi özelliğini kazanıyor. Çekici Akdeniz iklimi ve doğal zenginliklerimiz, yalnızca turistler için değil, aynı zamanda ülkemizin yaşam kalitesi için de avantaj sağlıyor.

İstanbul, Avrupa'nın en zengin gece yaşamına sahip kentlerinden biri konumuna geldi. Nitekim, birçok uluslararası şirketin bölge merkezlerini İstanbul'a taşımaları ve çalışanlarının İstanbul'da yaşamayı sevmesi, ülkemizin güçlü bir yönüne işaret ediyor.

Bilim ve teknoloji konusunda çalışmalar belli merkezlerde yoğunlaşmayı, paylaşım ile gelişmek açısından tercih ediyorlar. İkinci Dünya Savaşı sırasında Hitler rejiminden kaçan Alman bilim adamları, Türkiye'de üniversite sisteminin ve bilimin gelişmesine önemli katkılarda bulunmuştu. Şimdi, yaratıcı beyinlere gerekli altyapı desteği ve teşvikleri sunabilirsek, ülkemizin ve insanımızın gelişmesine yardımcı olabiliriz.

Yabancı sermaye kadar, belki de daha önemlisi yaratıcı beyinleri cezbetmeyi bir devlet politikası haline getirmeliyiz. Türkiye'nin dünyanın düşünce üretim merkezlerinden biri olması, gelişmemizin ve zenginliğimizin güvencesi olacaktır.

Türkiye'nin, nitelikli insanların hayatlarının bir kısmını geçirmek için seçilecek merkezlerden bir konumuna gelmesi, ülkemizin marka değerini ve yaratıcılık potansiyelini de artıracaktır.

21. yüzyıl Türkiye vizyonunu **"yaşanacak ve düşünce üretilecek yer"** olarak koymak ekonomik ve sosyal gelişmemizi sağlamak için önemli bir başlangıç olabilir. **Yaşam kalitesi yaşamı paylaştığımız insanların kalitesiyle artar.**